

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2026

Maa- ja metsätalousministeriön asettamat tulostavoitteet tulosmittareineen asetetaan Kalatalouden Keskusliiton ja ministeriön Kala- ja riistaosaston välisissä neuvotteluissa. Toimintasuunnitelma tarkentuu, kun vuoden 2026 tulostavoitteet on julkaistu ja hankerahoitukset vuodelle 2026 ovat selvinneet.

Toimintalinja A: Maa- ja metsätalousministeriön asettamat hankkeen tulostavoitteet vuodelle 2026

1. Kalatalousalueiden neuvonnan ja toiminnan käynnistäminen

Neuvontaa tarjotaan edelleen puhelimitse, sähköpostitse sekä jäsenkirjeillä. Kalatalousalueita autetaan kokousten valmistelussa ja kokouspäätösten tiedottamisessa sekä ohjataan kalavesien hoidon ja kalastuksen järjestämisessä. Alueita avustetaan mm. kokousten valmisteluissa, kokouspäätöksissä tiedottamisessa, lausuntojen ja kannanottojen valmistelussa sekä muissa kalatalousalueen toimintaan liittyvissä tehtävissä.

2. Osakaskuntien neuvonta ja toiminnan tehostaminen

Neuvonta järjestetään pääasiassa puhelimitse, sähköpostilla sekä jäsentiedotteiden ja kirjeiden muodossa. Kalatalouskeskus kartoittaa toimialueellaan tapahtuneet osakaskuntien yhdistymiset ja raportoi ne Kalatalouden keskusliittoon.

Valtakunnallinen Ahvenposti-tiedote täydennetään alueellisella aineistolla ja toimitetaan käytössä oleviin jäsenyhteisöjen s-postiosoitteisiin.

Osakaskuntia ja eri jäsenjärjestöjä tiedotetaan ja neuvotaan kalastuslaista ja asetuksesta.

3. Kalastajien tiedottaminen ja neuvonta lainsäädäntöön ja alan strategioihin liittyvissä asioissa

Kaupallisille kalastajille tarjotaan neuvontaa pääasiassa puhelimitse, sähköpostilla ja infokirjeillä.

Tietoa jaetaan ”aktiivisella tiedottamisella” osakaskunnille ja kalatalousalueille sähköisesti eri kalavesiin vaikuttavista strategioista ja linjauksista.

4. Toiminta valtion kalastusmaksukertymän kasvattamiseksi

Tietoa kalastusluvista jaetaan verkkosivuilla ja median välityksellä muun vuorovaikutuksen ohella. Verkkosivuilla tiedotetaan myös MH:n kalastusmaksujen nettikaupasta. Osakaskuntia ohjataan lupa-asioiden järjestämisessä ja niistä tiedottamisessa.

Sähköpostin käyttöä neuvonnassa edistetään tiedottamalla asiasta kokouksissa ja muissa asiakaskohtauksissa sekä mediassa. Kalatalousneuvontaa lisätään ja tiivistetään edelleen talon omien (ProAgria Pohjois-Suomi ry) asiantuntijoiden mm. Maa- ja Kotitalousnaisten kanssa, sekä muiden kalatalouden yhteisöjen kanssa.

Järjestö avustaa osakaskuntien yhteystietojen ajan tasalla pitämisessä viranomaisten ylläpitämässä rekisterissä. Järjestetään kalastuksenvalvojen koulutusta tarpeen mukaan ja tiedotetaan muiden organisaatioiden järjestämistä koulutus- ja tenttitapahtumista. Kalatalouskeskus järjestää ja organisoii kalastuksen valvontaa toimialueellaan.

5. Kalastusharrastuksen vetovoiman ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen

Koko toiminta-alueella osallistutaan ja järjestään lapsille ja nuorille suunnattuja tilaisuuksia ja tapahtumia, joissa tuodaan esille kalastusta eri pyyntimuodoilla ja opastetaan saaliin käsittelyssä. Tätä tukee myös vahvasti yhteistyö Oulun maa- ja kotitalousnaisten kanssa ja Oulun kalatalouskeskuksen osallistuminen nuorille suunnattuihin ruokakasvatus hankkeisiin lähikalan menekin edistämiseksi niin kouluissa kuin erilaisissa tapahtumissa.

Osallistutaan aktiivisesti keskusteluihin kalastuskulttuurin kehittämisen ympärillä ja opastetaan eri toimijoita kalavesien kehittämisessä harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi. Osallistutaan aktiivisesti eri vesienhoitoon ja kalatalouteen liittyviin tapahtumiin ja ollaan myös mahdollisuuksien mukaan osatoteuttajina tai järjestäjinä.

Osallistutaan Farmari- maatalousnäyttelyyn 25.-27.6. (Kalajoella) yhteisosastolla yhdessä Lapin- ja Keskipohjanmaan Kalatalouskeskusten kanssa. Mukana myös MKN-Pohjois-Suomi teemana mm. luonnonmonimuotoisuus ja lammastalous.

Toimintalinja B: Järjestön oma toiminta

1. Jäsenyhteisöjen edunvalvonta

Vesialueenomistajia kannustetaan ottamaan kantaa ja valvomaan omien alueidensa etua eri maa- ja vesienkäyttöhankkeiden yhteydessä.

Jäsenyhteisöjä valistetaan vesien- ja ympäristöhoitotoimista mm. vuosittaisilla seminaaripäivillä, sekä annetaan käytännön toimintavinkkejä alueemme tapahtumien vaikuttamiseen. Kalatalouskeskus auttaa käytännönasioiden hoidossa kuten, muistutusten ja kannanottojen laatimisessa. Vesialueiden omistajan roolia korostetaan ja tuodaan esille eri viranomaisten kanssa toimiessa.

2. Kalavesien käyttö, kala- ja rapukantojen hoito

Jäsenjärjestöt ottavat toiminnassaan huomioon kalastuslain tavoitteet ja tuntevat kestävän kalatalouden edellytykset ja velvoitteet. Kala- ja raputautien torjunnan merkitys tiedostetaan. Istutukset tehdään hyvälaatuisilla sekä lajiltaan ja paikallista kantaa olevilla istukkailla, jotka on hyväksytty KHS:ssa. Kalaveden hoitoon ymmärretään kuuluvan istutusten lisäksi paljon muitakin toimia; monipuolinen kalastus yhtenä tärkeimmistä.

Tulosten seuranta ohjataan, saalistilastoinnin järjestämisessä avustetaan, neuvotaan kalastuksen ja kalastuslupien järjestelyssä ja valvonnan tehostamisessa, osallistutaan istukkaiden yhteishankintoihin, mädinhankinnan ja istutustoimien organisointiin sekä kunnostustehtävien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Avustetaan raputautitilanneselvityksissä ja ylläpidetään tiedotusta rapuruton leviämisen ehkäisemiseksi mm. lehdistöjulkaisujen ja jäsenkirjeiden kautta.

3. Oma Varainhankinta

Omaa varainhankintaa pyritään lisäämään hankkimalla lähialueiden kalatalouden- ja vesienhoidon konsultointitöitä ja uusia asiakassuhteita. Kalatalousmaksujen hallinnoimisessa pyritään maksimaaliseen tehoon. Osallistutaan useampaan eri vesien- ja ympäristön hoidon kunnostushankkeeseen, joista kertyy useampia henkilötyökuukausien työpanos.

Omaa varainhankintaa tulee myös vuonna 2026 tukemaan uudet ostopalvelut, joita on otettu käyttöön jo vuoden 2024 aikana. Näitä ovat sertifioidut näytteenottopalvelut ja hydrologiset kenttätyöt kuten virtaamamittaukset. Näiden ostopalvelujen avulla voidaan monipuolistaa palveluvalikoimaamme ja olemme jo vuoden 2025 aikana nähneet, että niille on kysyntää. Vuoden 2026 lisäämme näiden palveluiden näkyvyyttä.

Näiden lisäpalveluiden myötä Oulun Kalatalouskeskus kykenee yhteistyössä Oulun maa- ja kotitalousnaisten vesistö- ja maisema-asiantuntijoiden kanssa tarjoamaan laajaa ja laadukasta palveluvalikoimaa.

Oulujoki- visio hankkeessa olemme mukana varsinkin Muhosjoen alueella, jossa toimimme kalatalousasiantuntijoina.

Oman varainhankinnan tavoitteellinen osuus vuonna 2026 tulee olemaan kolmannes järjestön liikevaihdosta. Toinen kolmannes koostuu hanketoiminnasta ja kolmas valtionapuun perustuvasta hankkeesta.

4. Hankkeet ja projektit

Hankkeilla ja projekteilla kehitetään alueellista kalataloutta, vesien- ja ympäristön hoitoa laaja-alaisesti (koko valuma-alue huomioon ottaen) sekä vahvistetaan järjestön imagoa alueellisena vaikuttajana ja toimijana. Hankkeita toteutetaan koko toimialueella ja yhteistyössä Maa- ja kotitalousnaisten kanssa, sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Hankerahoitusta voidaan hakea kalatalouden edistämismäärärahoista Lapin EVK –keskukselta ja Leader –toimintaryhmiltä (Euroopan Meri- ja Kalatalousrahasto) sekä lisäksi muista mahdollisista lähteistä. Osallistutaan ja hallinnoidaan uusia hankkeita, joiden tarkoituksena on laaja-alaisesti edistää ja parantaa vesistöjen yleistä tilaa ja käyttöarvoa. Ylläpidetään yhteistyötä muiden neuvontajärjestöjen kanssa.

Omaa varainhankintaa tehdään mm. toteuttamalla seuraavia toimia:

- Koeverkkokalastukset, sähkökoekalastukset, vesikasvien niitto- ja poiskeräämisyöt, valuma-aluekartoitukset, vesistöjen kunnostussuunnitelmat sekä niiden toteutus ja valvonta, osakaskuntien neuvonta, määrärahojen koordinoiminen, hankerahoitusten suunnittelut, kalastuksenvalvonta, hoitokalastuksien suunnittelu ja valmistelutyöt, sertifioidut vesinäytteenotot ja virtaamamittaukset.